

Det at kroppen presses til å bli den beste utgaven av seg selv, gir både mestringsfølelse til den enkelte og inspirasjon til oss andre.

En idrett som favner bredt er viktig for hele samfunnet. Paralympics er derfor et strålende eksempel på samfunnets mangfold og de ressursene som finnes i enkeltpersoner.

Aftenposten

At frifinnelsen er endelig og må respekteres, er vi enige i. Men det er ingen grunn til å slå seg til ro når det gjelder rettsstatens behandling av voldtektsaker. Det finnes mange forbedringsmuligheter, uten å gå løs på senking av beviskrav eller svakere innflytelse for lekdommerne - slik endel aktivister tar til orde for. Dommen i Hemsedal-saken er i seg selv et godt eksempel på det. (...)

Dette er en tydelig påminnelse om behovet for grundighet og kvalitet i alle ledd i voldtektsaker. (...) En viktig årsak til at mange voldtektsaker ikke fører til tiltale, eller ender med frifinnende dom, er mangler ved politiets arbeid. Det avdekkes stadig at etterforskingen kommer for sent i gang, at vitner ikke avhøres og at spor ikke sikres. Også påtalemyndighetens arbeid og dommernes rettsbelaerer kan bedres. Dagbladet

VINJESENTERET: Strandskogen arkitekter har laget prosjektkissene for Vinje-senteret, og tar utgangspunkt i ombygging av Vinje skule.

ILLUSTRASJON HILLE STRANDSKOGEN ARKITEKTER

KULTUR: Vinjesenteret

Action i Vinjes ånd

Nokon har lagt fram ein plan for eit Vinje-senter der Aa. O. Vinje veks opp. Her skal vere museum, utstillingar, kultur.

På ei slette ved E 134, der samfunnshuset Vinjar er no, har dei planar om å bruke 24 millionar 2016-kroner pluss moms på å syne fram «skriftkultur, minnekultur og demokrati» i det nokon trur er Vinjes ånd. Gjesp. Vinjes ånd er då mykje friskare enn dette.

Men la oss først sjå på realitetane, eller forventningane til kven som skal kome innom eit slikt senter. Kven passerer her? Turistar. Og dei som måtte ha eit ærend mellom Ytre Vinje og Haukeli.

Det er ei kjend sak at det berre er ein einaste ting som garantert får turistar til å stoppe, og det er eit brukbart toalett. I stigande grad ønskjer dei òg ein stad der dei kan tømme bobilloen sin. Ein skikkeleg do, altså, og ein bobildotømmeplass.

Men dette er jo verkeleg i Vinjes ånd, og det kan bli eit fantastisk utgangspunkt for eit ekte og levande Vinje-senter. For Vinje var til tider svært oppteken av «avføringsproblematikken». Han skreiv mykje om skilnaden mellom menneskebæsj, saue- og geitelort, kumøkk og så bortetter. Han skreiv også om korleis kompostert avføring frå menneske, og ikkje berre dyr, kunne få landbruket til å bløme. Alt dette står i Ferdaminne, tilgjengeleg for alle. Desse tekstane kan ein hengje opp på dovegegen på mange språk.

Men når vi no med eit slikt grep kan få til eit levande og fruktbart Vinje-senter, må vi ikkje stanse med dette. Vi må ha action. Vi må ha action i Vinjes ånd. Det er heldigvis ikkje vanskeleg, og det kan bli både populært og lærerikt:

Eit opplevelingscenter kan typisk, og etter dobesøket, by på eit riktig Laugar-land. Barn og vaksne kan hoppe i elva, helst stupe frå store steinar slik Vinje sjølv gjorde mange gonger over heile Noregslan. Etterpå kan dei gå inn i eit Mini-Anno som vert sett opp på den gamle leikeplassen ved den nedlagde skulen. (Skulen sjølv må sjølv sagt innreist som dei stovene der Vinje var omgangsskule-

lærar.) Her kan vi til dømes ta utgangspunkt i året 1830. Da var Vinje 12 år. Ungane kan få leie, eller til og med kjøpe, slike klede som folk brukte på husmannsplassane før i tida. Vinje laga tresko. Ein kan setje opp treskoproduksjon.

Ungane må få høvelege oppgåver dei kan utføre, etter tid og alder. Her er eit hav å ause av. Dei kan også få lese, eller bli lesne for, frå den gamle ABC'en og frå Holberg, slik Aasmund Vinje og syster hans, Margit, gjorde.

Her kan dei vere med på diktkonkurranse - med premiar - der dei bruker Vinjes eigne ord, etter ein meny over alle dei makelause orda han fann på og brukte.

Så er det vel eit juv i nærleiken - eller ein må lage eit - der barn og vaksne kan leite i fåfengd etter Blåmann. Dette er svært bra for dataspelskadel kropper. Ja, medan vi først er inne på det, kan det alltid bli eit dataspel også av opplevelingane Vinje hadde som gjetar. Og eit rebusløp med koordinatane til relevante gjetarmarker, setrar og så vidare, som det er mengder av i nærområdet.

Med ein liten dispensasjon frå dagens (som også var datidas) lovsgiving kan ein dessutan gjenskape den uformelle, småskalabaserte spritproduksjonen som skaffa den unge Vinje ei god inntekt under buskane ved danseplassen rett ved Vinjar. Vinje meinte som kjend at forbodet mot spritframstilling ikkje hadde nådd heilt fram til bygda hans. Kan hende det framleis er sant?

Det er jo berre ekstra stor stas å runde av opphal-det på eit slikt opplevelingscenter med ein blåmann-dag. Alt dette kan ein lett finansiere og gjennomføre med reint lokale krefter. Både kompetanse og utstyr har ein i fullt monn innanfor ein omkrins av nokre få kilometer.

Sjå, det var andre planar! Meir realistiske og billegare enn dei som er lagt fram på 300 sider og alt har koste nokre millionar. Og mykje meir morosame.

Syphilia Morgenstierne

LIVSSYN: Ø. Porsgrunn kirke

«Reis opp» - et havareart prosjekt

Lørdag 2/9-16 avslørte Varden at kirkeprosjektet «Reis opp» ikke kan gjennomføres etter intensjone, fordi det blir for dyrt. Dette visste kirkeledelsen allerede før sommeren.

Den 31/8 -16 presenterte arkitekt Espen Surnevik for Porsgrunn menighetsråd et skisseforslag til et nytt prosjekt hvor «Reis Opp» er krympt til bare å bestå av selve kirkerommet, mens menighetsdelen av romprogrammet blir i Kirkestua.

Selv om Kirkestua hadde fungert utmerket som menighetshus fram til brannen i 2011, ble den ikke en del av romprogrammet for «Reis opp». Det ble heller ikke kapellet, som kunne disponeres av menigheten, etter at det ikke lengre skulle brukes som gravkapell. Nei, både kirkerom og menighetsdel skulle bygges inn i den nye kirken. Det var grunnen til at arkitekt Arne Sødal, som hadde reconstruert Holmenkollen kapell, og som ønsket å delta i arkitektkonkurransen med forslag om reconstruksjon av Østre Porsgrunn kirke, ikke kunne delta, fordi konkurransereglene krevde at hele romprogrammet ble tilfredsstilt innen nybygget. En reconstruksjon ville være avhengig av at menighetsdelen fortsatt forble i tilliggende bygninger.

Nå når prosjektet «Reis opp» har måttet gi opp planene om å samle kirkerom og menighetsdel i nybygget finnes det ikke argumenter for å fortsette dette prosjektet, som ikke ønskes av flertallet i menigheten (menighetsmøtet 28/6-15 forkastet forslaget til fordel for en reconstruksjon). Dessuten har 2 meningsmålinger vist at 70 prosent av befolkningen foretrekker en reconstruksjon.

I skissen for ny «Reis opp» angis også et mellombyg som skal forbinde kirken med Kirkestua. Dersom dette skal være noe annet enn et høyt glassstak, slik at man semantisk kan kalle det «et helhetlig kirkeanlegg», vil det umuligjøre bilkjøring fram til hovedinngangen for bårebil eller kjøring av handikappede. Det er altså et forslag som bør avvises sammen med resten av prosjektet.

Komiteen for gjenoppføring av Østre Porsgrunn kirke har gjentatte ganger foreslått for Porsgrunn kirkefellesråd at en reconstruksjon blir utredet som alternativ til en modernistisk kirke. Sist skjedde det etter at Det regionale kulturminnevern hadde rettet alvorlig kritikk mot «Reis opp», særlig fordi fasade, tårn og porselenskledning ikke passer med den vernehedde trehusbebyggelsen på Kirkehaugen. Dessverre har Fellesrådet ikke svart på våre henvendelser.

Det er nå på høy tid at Fellesrådet biter i det sure eplet og innser at de har kastet bort nok tid og penger på luftslott og starter på nytt med en seriøs utredning av arbeidet med å gi menigheten og befolkningen det de aller mest ønsker: en gjenoppført Østre Porsgrunn kirke som den var.

Knut Kallhovde og Gunnar Hopen
«Komiteen for gjenoppføring
av Østre Porsgrunn kirke»

DEBATT

Varden har bare kapasitet til å motta debattinnlegg på e-post. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere innlegg. Alle innlegg må undertegnes med fullt navn.
Hovedinnlegg Maks 4.000 tegn. **Innlegg** Maks 2.000 tegn. Innlegg sendes til debatt@varden.no